Išvyka į Kairėnų botanikos sodą

2024 m. gegužės 16 d. įvyko tradicinis alyvoms žydint profesorių emeritų klubo susitikimas VU Kairėnų botanikos sode. Dalyvavo 16 profesorių emeritų ir nemažai jų šeimų narių, iš viso 31 asmuo. Susitikimo pradžioje buvo pagerbti profesoriai emeritai, kuriems suėjo 85 metai.

Prof. E. Manstavičius, pristatydamas profesorių emeritą Mykolą Michelbertą, pasakė:

VU PE klubas didžiuojasi turėdamas savo nariu profesorių emeritą Mykolą Michelbertą – Latvijos mokslų akademijos garbės narį, Vokietijos archeologijos instituto narį-korespondentą, pasaulinio lygio mokslininką, apdovanotą Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos ordinais bei medaliais. Sunku išvardyti visas regalijas, dar sunkiau būtų apibūdinti visokeriopą Jubiliato akademinę ir profesinę veiklą įvairiuose kultūros paveldo komitetuose bei komisijose. „Iš savo varpinės“ norėčiau paskambinti Jam kaip mano gimtojo krašto Kelmės rajono Garbės piliečiui. Kai Jubiliatas baigė gimtųjų Kražių gimnaziją 1955 m., aš, trumpakelnis vaikėzas, traukiau raudes iš Ančios šalia Gudelių piliakalnio, kurio šlaite matėsi prieškarinio dvaro savininko mėgėjiškų archeologinių tyrimų žaizda. Tada turėjau minčių užaugęs toliau ten ieškoti lobių. Subrendęs ir pasukęs kitu keliu, pavydėjau archeologui M. Michelbertui, tyrinėjusiam senąjį geležies amžių, iškasinėjusiam gerą dešimtį rajono pilkapių ir kapinynų ir atskleidusiam daug senosios Žemaitijos paslapčių. Jis nepagailėjo ir Kražių brukės išrausdamas buvusios XVII a. Jėzuitų kolegijos teritoriją. Akivaizdu, kad jį lydėjo sėkmė: „prisirinko pinigų“, ką paliudija monografija „Lietuvos pinigai“ (2006), kitokio archeologinio paveldo reliktų. Gimė dešimtis monografijų, pora šimtų mokslinių straipsnių. Jau būdamas emeritu, tyrinėjo Žemaičių karinio elito kapinyną Paprūdžiuose (monografija, 2014), Lietuvoje ieškojo romėnų laikotarpio emaliuotų dirbinių (monografija, 2016), paskelbė ir teberašo vertingus mokslinius straipsnius. Cituojant Jo monografijos (2001) vokiečių kalba pavadinimą „…im europaeischen Barbaricum“ dar yra, ko ieškoti ir ką atrasti. Taip ir toliau, Mielas Jubiliate!

Prof. V. Lakis pristatė profesorių emeritą Joną Mackevičių:

Profesorius Jonas Mackevičius yra vienas žinomiausių Lietuvos ekonomistų. Per savo aktyvios veiklos laikotarpį profesorius parašė 21 monografiją, 10 vadovėlių ir kitokių mokymo priemonių, 550 straipsnių. Tai tik viena pusė jo veiklos. Jis pats organizavo arba aktyviai dalyvavo kaip konferencijų mokslo komiteto narys arba skaitė mokslinius pranešimus ne tik Lietuvoje bet ir daugelyje pasaulio šalių – nuo Norvegijos iki Naujosios Zelandijos. Jis yra įsteigęs kelis mokslinius leidinius, publikavo straipsnius įvairiuose moksliniuose leidiniuose Lietuvoje ir užsienyje. Vadovavo disertantams. Jo dėka daktaro diplomus turi 30 profesorių ir docentų. Už aktyvią mokslinę veiklą jam suteiktas Lietuvos nusipelniusio mokslo veikėjo vardas. Nors ekonomikos tyrimams buvo skirtas didžiausias dėmesys, jam nesvetimos ir kitos veiklos, kurias vykdydamas jis pasiekė reikšmingų rezultatų. Profesorius yra aktyvus sportininkas ir sporto organizatorius, sportinio ėjimo Lietuvos čempionas. Buvo vienas iš tų, kurie įsteigė Lietuvos olimpinį komitetą. Net ir pasitraukęs iš aktyvios veiklos profesorius nuveikė nemažai darbų. Kartu su kitais rašė monografijas ir toliau nuolat konsultuoja doktorantus bei jaunus dėstytojus. Pradėjo rašyti eilėraščius. Yra išleidęs 4 eilėraščių knygas.

Vieną eilėraštį Jubiliatas perskaitė ir šio susitikimo metu:

Bijau gyvatės

Bijau aš brist į upę,
ten susirangiusi jau tupi
didžiulė raina gyvatė,
ją brolis užpernai ten matė.

Bijau aš eit į mišką,
ten ūžia, šlama, pyška.
Žinau, ten puotą kelia ta gyvatė,
kurią jau mirusi mano bobutė matė.

Šiandieną nuėjau aš į kavinę,
gi žiūriu, matau prie stalo nuostabią blondinę.
Norėjau ją užkalbinti, tačiau bijau – „Bala nematė,
juk gali būti ji tikra gyvatė.“

Į susitikimą tradiciškai buvo pakviestas įdomus lektorius – šį kartą žymus medikas, VU profesorius Virginijus Šapoka. Prelegentą pristatė Klubo prezidentas prof. V. Kučinskas.

Prof. Virginijus Šapoka 1994–2004 m. buvo VU Medicinos fakulteto prodekanas, nuo 2004 m. – VU ligoninės Santaros klinikų Vidaus ligų centro direktorius. Stažavosi Švedijoje, Austrijoje, JAV, Šveicarijoje, Didžiojoje Britanijoje. Klinikinio darbo patirtis – 46 metai. Jis perskaitė pranešimą: „Ar sunku pasakyti viso gero savo profesijai?“ Labai vaizdingai pristatė, su kokiomis problemomis susiduria gydytojas savo profesinės karjeros laikotarpiu. Padidintos rizikos profesijos atstovo – gydytojo – klaidos lemia pacientų mirtingumą, kuris yra trečioje vietoje po kardiologinių ir vėžinių susirgimų. Tai daro gydytojo darbą stresinį. Nenormaliai dideli krūviai ir dažnas naktinis darbas dar labiau išsekina gydytojus. Kuo gydytojas vyresnis, tuo jis labiau gerbiamas, tuo labiau jis verčiamas apsimesti, kad viską žino. Tačiau viskam yra ribos. Prof. V. Kučinskas paprašė prelegentą pakomentuoti gyvenimo trukmę. Prof. V. Šapoka pasakė, kad JAV gyvenimo trukmė yra maža. Lietuva taip pat atsilieka pagal gyvenimo trukmę. Tai lemia daug veiksnių, taip pat ir tai, kad mes vartojame per daug pieno riebalų. Prof. F. Ivanauskas paklausė, kaip atskirti gerą gydytoją ir po kelerių metų jis tampa toks. Prof. V. Šapoka paaiškino, kad tai labai individualus dalykas. Tačiau, kuo didesnis ir įvairesnis pacientų srautas, tuo gydytojo kvalifikacija kyla greičiau. Jei gydytojas dirba uždaroje sistemoje, kvalifikacija kyla lėčiau. Prof. Surgailis pasidomėjo dirbtinio intelekto vieta medicinoje. Prof. V. Šapoka paaiškino, kad jis naudojamas medicinoje jau seniai. Plačiai interpretuojami kardiogramų ir rentgeno nuotraukų duomenys. Tačiau diagnozavimas ir gydymo skyrimas vis dar vyksta gydytojo kabinete bendraujant su pačiu pacientu, nes yra dar daug laisvės laipsnių,

kurių visų programinė įranga neapima. Prof. V. Kučinskas informavo, kad Lietuvos mokslų akademijoje vyks konferencija, skirta dirbtiniam intelektui medicinoje.

Po paskaitos buvo aptartos artimiausios Klubo veiklos priemonės. Po to visi nuvyko pasigrožėti jau žydinčiomis alyvomis.

Aprašą paruošė profesorius emeritas V. S. Laurinavičius